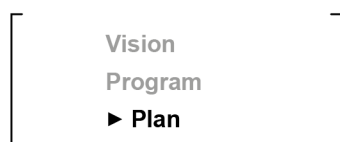

Miljö- och klimatnämndens plan för digitalisering och IT 2024– 2026

Bilaga 7 till miljö- och klimatnämndens budget
2024

Planerande styrande dokument

Göteborgs Stads styrsystem

Utgångspunkterna för styrningen av Göteborgs Stad är lagar och författningar, den politiska viljan och stadens invånare, brukare och kunder. För att förverkliga utgångspunkterna behövs förutsättningar av olika slag. Stadens politiker har möjlighet att genom styrande dokument beskriva hur de vill realisera den politiska viljan. Inom Göteborgs Stad gäller de styrande dokument som antas av kommunfullmäktige och kommunstyrelsen. Därutöver fastställer nämnder och bolagsstyrelser egna styrande dokument för sin egen verksamhet. Kommunfullmäktiges budget är det övergripande och överordnade styrande dokumentet för Göteborgs Stads nämnder och bolagsstyrelser.

Om Göteborgs Stads styrande dokument

Göteborgs Stads styrande dokument är våra förutsättningar för att vi ska göra rätt saker på rätt sätt. De anger vad nämnder/styrelser och förvaltningar/bolag ska göra, vem som ska göra det och hur det ska göras. Styrande dokument är samlingsbegreppet för dessa dokument.

Stadens grundläggande principer såsom demokratisk grundsyn, principer om mänskliga rättigheter och icke-diskriminering omsätts i praktisk verksamhet genom att de integreras i stadens ordinarie beslutsprocesser. Beredning av och beslut om styrande dokument har en stor betydelse för förverkligandet av dessa principer i stadens verksamheter.

De styrande dokumenten ska göra det tydligt både för organisationen och för invånare, brukare, kunder, leverantörer, samarbetspartners och andra intressenter vad som förväntas av förvaltningar och bolag. De styrande dokumenten ligger till grund för att utkräva ansvar när vi inte arbetar i enlighet med vad som är beslutat.

Styrande dokument			
Kommunala föreskrifter		Planerande och reglerande styrande dokument	
Normgivning mot enskild	Riktade styrande dokument	Planerande styrande dokument	Reglerande styrande dokument

Beslutad av:	Gäller för: Miljö- och klimatnämnden och miljöförvaltningen	Diarienummer: MKN-2023-18973	Datum och paragraf för beslutet:
Dokumentsort: Plan	Giltighetstid: 2024–2026	Senast reviderad:	Dokumentansvarig: Avdelningschef IT och kommunikation

Bilagor:

-

Innehåll

1. Inledning	4
1.1 Syftet med denna plan	4
1.2 Vem omfattas av planen.....	4
1.3 Giltighetstid	4
1.4 Bakgrund.....	4
1.5 Koppling till andra styrande dokument och lokala förutsättningar	5
1.6 Genomförande av denna plan	5
1.7 Uppföljning av denna plan	5
1.7.1 Nyckeltal för uppföljning av denna plan	5
2. Stadengemensam digitalisering.....	6
3. Förvaltningens digitalisering.....	7
4. Digital utveckling – kompetens och support.....	8
5. Omvärldsbevakning	9

1. Inledning

1.1 Syftet med denna plan

Denna plan syftar till att säkerställa att vårt arbete med digitalisering och IT-utveckling genomförs på ett systematiskt och ändamålsenligt sätt.

Fokus ska vara att erbjuda moderna, användarvänliga och säkra verktyg för medarbetare och chefer, att säkerställa sammanhållen service till de vi är till för samt att skapa effektiva och ändamålsenliga arbetssätt med rätt balans mellan innovation och förvaltning.

Planen ska bidra till att uppfylla miljö- och klimatnämndens mål och uppfylla krav som följer av lagstiftning, övriga regelverk, stadens och våra lokala styrande dokument.

1.2 Vem omfattas av planen

Denna plan gäller för miljö- och klimatnämnden.

1.3 Giltighetstid

Denna plan gäller för perioden 2024–2026 och revideras årligen.

1.4 Bakgrund

I samhället pågår en snabb utveckling från analog till digital hantering av många olika typer av data och tjänster. Som kommun och förvaltning förväntas vi följa med utvecklingen för att möta de behov och förväntningar som boende, besökare och näringsliv har av snabb och smidig service. För att miljö- och klimatnämnden ska kunna möta dessa förväntningar krävs ett aktivt digitaliseringsarbete där denna plan utgör en grund för planering och prioritering inom området.

Med faktaunderbyggda prioriteringar kan förvaltningen dessutom fortsätta att utveckla sina arbetssätt och bedriva ett framgångsrikt och kostnadseffektivt arbete för att klara sitt uppdrag och nå de uppsatta målen.

Detta dokument sammanfattar de behov som finns och utgör nämndens plan för digitalisering och IT för de kommande tre åren.

Planen syftar till att presentera det prioriterade utvecklingsarbete som behöver göras under treårsperioden och säkerställa att de resurser som krävs finns tillgängliga i nämndens budget.

Planen bygger på dialog med kärnverksamheterna, utvärdering av föregående års plan samt styrande dokument inom området.

Planen kompletteras med specifika aktiviteter som ska genomföras på avdelnings-, enhets-, funktions- eller verksamhetsgruppsnivå. Dessa aktiviteter beskrivs i respektive avdelnings verksamhetsplan.

1.5 Koppling till andra styrande dokument och lokala förutsättningar

Denna plan är en bilaga till miljö- och klimatnämndens budget för 2024.

De styrande dokumenten inom digitalisering och IT samt informationshantering utgör grunden för inriktningen av miljöförvaltningens digitaliseringsarbete.

Hit räknas bland annat:

- Göteborgs Stads policy för digitalisering och IT
- Göteborgs Stads plan för digitalisering och IT 2023–2026
- Göteborgs Stads riktlinje för arkitekturprinciper
- Göteborgs Stads riktlinjer för IT- och verksamhetsarkitektur
- Göteborgs Stads riktlinjer för styrning, samordning och finansiering av digital utveckling och förvaltning
- Göteborgs Stads riktlinje för informationssäkerhet
- Miljö- och klimatnämndens policy för geografiska informationssystem
- Miljö- och klimatnämndens policy för informationshantering

1.6 Genomförande av denna plan

Denna plan genomförs med utgångspunkt i miljö- och klimatnämndens mål och miljöförvaltningens verksamhetsplaner.

1.7 Uppföljning av denna plan

Denna plan följs upp i ordinarie verksamhetsuppföljning.

Uppföljning kommer att ske i delårsrapporterna per mars och augusti samt årsrapporten.

1.7.1 Nyckeltal för uppföljning av denna plan

Digital mognad – Dimios

Staden mäter digital mognad årligen med hjälp av enkätverktyget Dimios. Index på digital mognad mäts utifrån två perspektiv: digital förmåga och digitalt arv. Kategorier som bedöms är organisation, innovation, effektivitet, balansering, teknik och användare.

Värde 2020	Värde 2021	Värde 2022	Målvärde 2023	Målvärde 2024
44	53	66	70	72

Registrering och bedömning av digitaliseringsprojekt – Pios

Staden kartlägger digitaliseringsprojekt i verktyget Pios. I Pios finns möjlighet att dokumentera och bedöma projektidéer utifrån de dimensioner som staden lyfter fram för en balanserad digitalisering där man bedömer effekt och innovation.

Miljöförvaltningen ska under 2024 utforska möjligheterna att samla alla digitaliseringsprojekt och projektidéer för digitaliseringsprojekt i Pios.

2. Stadengemensam digitalisering

Digitaliseringen i staden bygger i stor utsträckning på den utveckling som samordnas och levereras av förvaltningarna för intraservice, demokrati och medborgarservice samt inköp och upphandling.

Förvaltningens digitalisering är starkt knuten till de möjligheter som denna utveckling leder till och till stadens digitala infrastruktur som tillhandahålls av intraservice.

Den stadengemensamma utvecklingen har tidigare drivits genom tjänsteplanerna. Den nya styrmodellen, som trädde i kraft 1 januari 2023, innebär en förändring av arbetssätt och för närvarande pågår ett arbete i staden att bygga upp nya strukturer för arbetet som vi noggrant följer och aktivt deltar i.

Under de kommande åren behöver vi bland annat fokusera på:

- Anpassning till nya arbetssätt enligt stadens nya riktlinjer
- Fortsatt utveckling av vår externa service till medborgare och företag i linje med nämndens och förvaltningens mål samt det näringslivsstrategiska programmet
- Fortsatt deltagande och kravställning i utveckling inom området Digital infrastruktur
- Fortsatt deltagande och kravställning i stadens arbete med implementering av DIGG:s¹ arbete, bland annat i frågor rörande arkitektur, nationella grunddata, nationell infrastruktur (Ena), API med mera
- Fortsatt deltagande i arbetet med digitalisering inom övriga tjänsteområden
- Utvärdera med hjälp av Dimios (enkätverktyg för att mäta digital mognad), som ett led i förvaltningens verksamhetsutveckling
- Samla utvecklingsbehov och utforska möjligheterna att använda PIOS (projektprogramverktyg) för instyrning och prioritering
- Bidra till stadens arbete med artificiell intelligens
- Tillsammans med övriga stadsutvecklande förvaltningar och bolag utveckla våra digitala arbetssätt

3. Förvaltningens digitalisering

Vi har flera olika verksamhetssystem som stöd för att bedriva vår verksamhet. Det viktigaste för ärendehantering, tillsyn och kontroll samt planering är EDP Vision.

Inom miljöövervakningssidan används bland annat Airviro och Soundplan för luft- och bullerövervakning.

Våra geografiska informationssystem (GIS) inklusive geodata- och kartsystem stödjer hela verksamheten med kvalitetssäkrad, geografisk information och är ett viktigt verktyg i handläggarnas vardag. GIS är en särskilt viktig del inom området miljöövervakning både för att visualisera och kommunicera resultat och som stöd i olika handläggningsprocesser.

Våra IT-stöd kräver regelbunden uppdatering och utveckling för att motsvara verksamhetens behov och upprätthålla rätt säkerhetsnivå. Det handlar om allt från att hålla systemen uppdaterade och säkra till större och mindre utvecklingsinsatser både för att upprätthålla dagens funktionalitet och utveckla ny efter verksamhetens behov.

Arkitektur är ett verktyg för att beskriva en verksamhet genom dess förmågor, organisation, informationshantering och dess inbördes relationer och samband. Vi ska stödja verksamheten genom att etablera en arkitekturfunktion och påbörja vårt lokala arbete enligt stadens riktlinjer.

Under de kommande åren behöver vi bland annat fokusera på att:

- Fortsätta utveckla och förbättra våra e-tjänster för medborgare och företag till exempel genom att samordna tjänster riktade till restaurangföretagare i linje med handlingsplanen för det näringslivsstrategiska programmet.
- Säkerställa att vi har ett ändamålsenligt verksamhetssystem som främjar effektiva arbetsprocesser och en säker informationshantering.
- Arbeta vidare för att erbjuda effektiva och användarvänliga digitala verktyg och tjänster till medarbetare och chefer.
- Fortsatt arbete med tillgängliggörande av information och öppna data.
- Utveckla och i ännu högre grad integrera våra GIS-stöd i handläggningsprocesserna.
- Vidareutveckla möjligheten att få kvalitetssäkrad och kombinerad information för planering och uppföljning på olika nivåer i verksamheten.
- Säkerställa att förvaltningen lever upp till kraven i stadens nya riktlinje för informationssäkerhet.
- Säkerställa att vi kan kommunicera digitalt på ett säkert sätt genom att ansluta till tjänster som Mina meddelanden och kommande tjänster från staden säker digital tvåvägskommunikation mellan myndigheter, regioner och kommuner.
- Utforska artificiell intelligens som en metod och stöd för att effektivisera verksamhetens processer.

- Arbeta vidare med nyttovärdering och effekthemtagning i våra utvecklingsprojekt inom digitalisering.
- Vi ska utveckla vår arkitekturförmåga som en del av vår informationshantering. Arkitektur är en metodik för att beskriva en verksamhet och dess förmågor, organisation, informationshantering och dess inbördes relationer och samband. Ett fokusområde är miljöinformation.

4. Digital utveckling – kompetens och support

Nyttan och effekten av digitalisering och IT uppstår vid användandet². Detta är ett gammalt citat men fortfarande helt aktuellt. Det spelar ingen roll hur mycket vi investerar och utvecklar våra digitala tjänster och IT-system, om våra medarbetare och chefer inte får förutsättningar för att använda dem.

Medarbetarnas kompetens och välfungerande supportprocesser är nyckelfaktor för att nyttan av digitalisering ska kunna uppstå och vi ska kunna realisera verksamhetens mål. Inom digitaliseringsområdet är det påtagligt ofta som diskussionen handlar om teknik i stället för användning och användbarhet. Vi vill bryta det mönstret och fokusera mer på hur vi kan utgå från användaren vid genomförandet av förändringar.

Genom att systematiskt arbeta med användardriven utveckling och kompetensutveckling stimulerar vi till nya, innovativa och effektivare arbetssätt.

Utvecklingen går fort, och för att medarbetarna ska kunna delta i och bidra till digitaliseringsarbetet behöver vi stötta dem med kompetenshöjande insatser inom digitaliserings-, innovations- och IT-området. Att följa med i den digitala utvecklingen är också en del i att vara en attraktiv arbetsgivare.

Under de kommande åren satsar vi därför vidare på:

- Att i varje större förändring och utvecklingsinsats inom områdena digitalisering och IT-utveckling eftersträva användarnas delaktighet i arbetet, det som brukar kallas användardriven utveckling.
- Att arbeta systematiskt med användarperspektivet och aktivt samla in användarnas förslag och synpunkter och ta vara på deras erfarenheter.
- Att kontinuerligt kompetensutveckla medarbetare och chefer inom digitalisering, informationshantering och IT.
- Att fortsätta arbetet med att nyttja stadens utbildningsplattform för digitala utbildningar och introduktioner tillsammans med verksamheten.
- Att fortsätta förbättra och utveckla support till slutanvändare vare sig det sker internt eller via våra leverantörer.
- Att fortsätta strategiska digitaliseringsdialoger med förvaltningens ledningsgrupper, som identifierat kompetensfrågan som central för förvaltningens utvecklingsarbete.

5. Omvärldsbevakning

Genom stadengemensamma och egna nätverk har vi en väl etablerad omvärldsbevakning inom digitaliseringsområdet kopplat till förvaltningens uppdrag och verksamhetsområden samt arbetet med näringsliv och akademi.

Vår omvärldsbevakning ska bidra till att ta fram väl underbyggda beslutsunderlag i frågor som rör digitalisering och IT-utveckling, innovation, behov hos de vi är till för och vår utveckling som en attraktiv arbetsgivare.

Omvärldsbevakningen inom digitaliserings- och innovationsområdet sker i hela verksamheten.

Viktiga aktörer, områden och nätverk i detta sammanhang är:

- DIGG och våra sektorsmyndigheter. Hit räknas bland annat Livsmedelsverket, Naturvårdsverket, Hav- och vattenmyndigheten, Kemikalieinspektionen, Jordbruksverket, Lantmäteriet och Länsstyrelsen
- SKR Sveriges kommuner och regioner och deras IT- och inköpsbolag, Inera respektive Adda
- Göteborgsregionens kommunalförbund
- Regeringskansliet och olika departement som arbetar med digitalisering inom miljö och samhällsbyggandsområdet.
- Forskningsfinansiärer och -institutioner som Formas, Mistra, Vinnova, IVL svenska miljöinstitutet och RISE
- Samverkan på EU-nivå som Eurocities och åtaganden inom ramen för Join, Boost Sustain (deklaration kring European way of digital transformation in cities and communities).